

සෞඛ්‍යවත් සමාජයක් ගොඩනගමු

11 ශ්‍රේණිය

ඒකකය - 01

U.M.N.W.Bandara
Gamini n.s
Nuwanra eliya

සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය

සෞඛ්‍යය යනු

- කායික
- මානසික
- සාමාජික
- අධ්‍යාත්මික

යහ පැවැත්මය

සෞඛ්‍යය කෙරෙහි බලපාන සාධක

සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන පාසල් වැඩසටහන

SCHOOL HEALTH PROMOTION PROGRAMME

INTRODUCTION

සෞඛ්‍ය

පාසල් දරුවන් හා ගුරු කාර්ය මණ්ඩලය ඇතුළු පාසල් ප්‍රජාවේ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සඳහා නම පූර්ණ සංවිධානාත්මක ශක්තිය යොදවා ක්‍රියා කරන පාසලක් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන පාසලක් ලෙස හැඳින්වේ.

A school utilizing it's maximum ability for the sake of promotion of Health of the school community including school children and the teaching staff will be known as Health Promotion school.

VISION

නිරෝගි ක්‍රියාශීලී දරුවරපුරක්

**HEALTHY AND ACTIVE
YOUNGER GENERATION**

ଫରଦ୍ଦିନ

OBJECTIVE

පාසල් ළමුන් සෞඛ්‍යවත් කිරීම, තමන්ගේ, තම පවුලේ හා ප්‍රජාවේ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ස්වයං හැකියාවන් ඇති අය බවට බලවත්ත කිරීම හා ලැබී ඇති අධ්‍යාපනික අවස්ථාවලින් උපරිම ප්‍රයෝජන ලබා ගැනීමට සැලැස්විමයි.

To make the school children to be healthy, to empower them to be persons having self ability for the promotion of their health of their family and the community Make provisions for obtaining maximum benefits from the available educational opportunities.

ପ୍ରධାନ ଶୃଙ୍ଖଳା.

MAIN FEATURES

පුද්ගල
කුසලතා
වර්ධනය
කිරීම

භිතතර
පරිසරයක්
නිර්මාණය
කිරීම

ප්‍රජා
දියකරවය

සෞඛ්‍ය
ප්‍රවර්ධන
උපාය
මාර්ග

ප්‍රතිපත්ති
සැකසීම

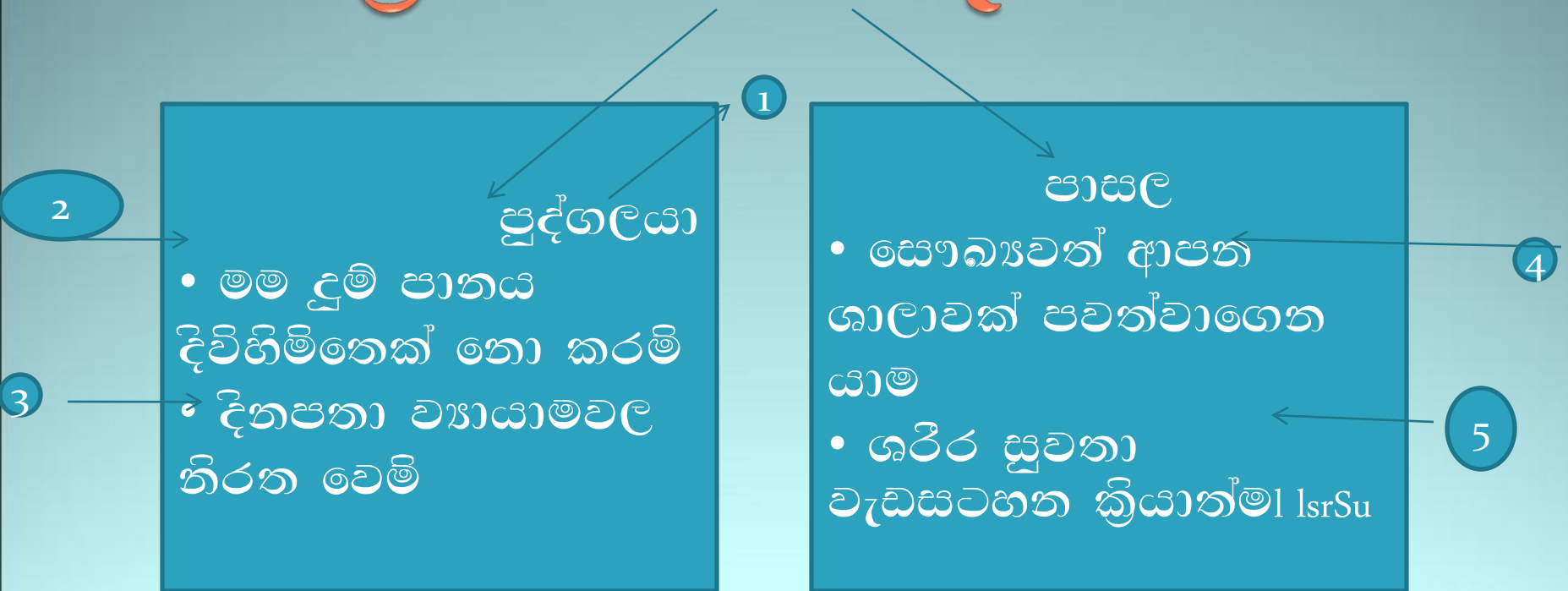
සෞඛ්‍ය
ප්‍රවර්ධනයට
අනුකූල ව
යළි සෞඛ්‍ය
සේවා සකස්
කිරීම

සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය යනු
පුද්ගලයාගේ මෙන්ම සමාජයේ
සෞඛ්‍ය තත්ත්වය වැඩිදියුණු
කර ගැනීම සහ පාලනය
කිරීමයි.

1.සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන ප්‍රතිපත්ති සැකසීම Create Health Promotion Policy.

ප්‍රතිපත්ති සැකසීම

ප්‍රතිපත්ති සැකසීමේදී SMART මූලධර්මය අනුගමනය කිරීම සුදුසු බව

- S – Specificity – සුවිශේෂී වීම
- M – Measurable – මැනිය හැකි වීම
- A – Achievable – ලගාකරගත හැකි වීම
- R – Realistic – යථාර්ථවාදී වීම
- T – Time – නිශ්චිත කාලයක් තිබීම

- කුණුකසල බැහැර කිරීමේ ක්‍රමවත් වැඩ පිළිවෙලක් ඇත.වර්ග කර ඉවත දැමීම සිදු කරයි. කොම්පෝස්ට් පොහොර සකස් කරයි.
- පරිසරය තුළ පොලිතින් භාවිතා නොකරයි.
- සෑම දරුවෙකුටම බීමට සුදුසු ජලය ලබාදෙයි.
- සනිපාරක්ෂක පහසුකම් පවිත්‍රව පවත්වා යාමේ වැඩ පිළිවෙලක් ඇත.
- සිසු පෝෂණ ගැටලු හඳුනා ගැනීමේ ක්‍රමවේද ඇත.
- විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති දරුවන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරයි.
- සියලුම සිසුන්ට ක්‍රීඩාකිරීමට පහසුකම් සපයා ඇත.
- පෝෂ්‍යදායී ආහාර පාසල තුළදි ලබාගැනීමේ ක්‍රමවේද පවතී.
- පෝෂණයට හානිකර ආහාර පාසල තුළ අලෙවි නොකරයි.
- හිංසනයෙන් තොර ප්‍රීතිමත් පාසල් පරිසරයක් පවතී.

3.සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සඳහා හිතකර
පරිසරයක් ඇති කිරීම

Create an appropriate environment
for Health Promotion

භෞතික පරිසරය

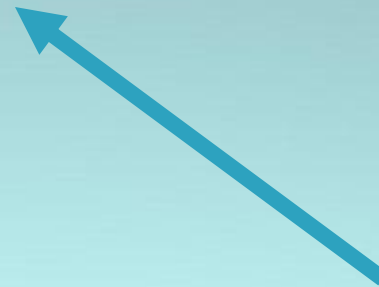
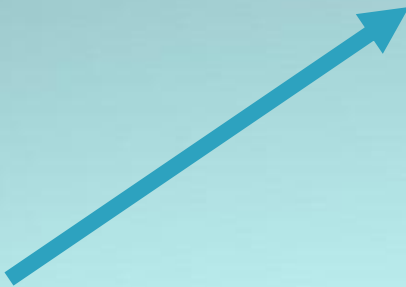
මානසික පරිසරය

සමාජීය පරිසරය

හිතකර පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම

පරිසරය

භෞතික

- පිරිසිදු පාසල් වත්තක් පවත්වා ගැනීම
- නිසිපරිදි කැලි කසල ඉවත් කිරීම

මනෝ සාමාජීය

- දඩුවම් කිරීමෙන් වැළකීම
- උපදේශන සේවාවන් පවත්වාගෙන යාම

සෞඛ්‍යමත් හා ආරක්ෂිත පාසල් සිසුන්ට හිතකාමී පාසල්
වතාවරණයක් ඇති කරන්නේ කෙසේද?

අවමානයට ලක්වන හා ආරක්ෂාවට හානි වන දඬුවම් වැලැක්වීම.

සිසු උපදේශනය හා මාර්ගෝපදේශනය අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී ලබාදීම.

පාසලට ප්‍රමාද වී පැමිණෙන සිසුන් ගේට්ටුවෙන් පිටත තැබීම නුසුදුසු
බැවින් ඔවුන්ගේ ප්‍රමාද වීමට හේතු සොයා දෙමාපියන් දැනුවත්
කිරීම.

පාසල තුළ හිංසනය වැළැක්වීම.

සියලුම දරුවන්ට සමානව සැලකීම.

කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම් වලට අවස්ථා ලබාදීම වැදගත් වන අතර
උග්‍ර තරගකාරී වාතාවරණ වැළැක්වීම.

2.පාසල් ළමුන් තුළ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන දැනුම
හා නිපුණතා ඇති කිරීම
**Create knowledge and skills on
Health Promotion among school
children.**

- ආත්මාවබෝධය - Self Awareness
- විචාරශීලී චින්තනය - Critical Thinking
- නිර්මාණශීලී චින්තනය - Creative Thinking
- අනුචේදනය - Empathy
- සඵලමත් සන්නිවේදනය - Effective Communication
- අන්තර්පුද්ගල සබඳතාව - Inter personal relationship
- ක්ලමථ පාලනය - Coping with Stress
- චිත්තවේග සමතුලිතතාව - Copying with Emotions
- තීරණ ගැනීම - Decision Making
- ගැටලු විසඳීම - Problem Solving

4.පාසල් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සඳහා පාසල්
ලමුන්ගේ හා ප්‍රජාවගේ සහභාගිත්වය

Involvement of students and the
community on School Health
Promotion.

පාසලෙන් ප්‍රජාවට

ප්‍රජාවගෙන් පාසලට

- ප්‍රජා සහභාගීත්වය ලබා ගැනීම
: ශ්‍රම දාන
- ඩෙංගු මර්ධන ව්‍යාපාර
- වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

5. පාසල් සෞඛ්‍ය කටයුතු ප්‍රති සංවිධානය කිරීම

Re Organization of School Health activities.

පවත්නා සේවා නිසි පරිදි භාවිතයට ගැනීම
නව සේවා සැපයීම

විවිධ සේවා ප්‍රති සංවිධානය

- පාසල් වෛද්‍ය පරීක්ෂණය SMI
- පරිසර අධිකාරියේ දායකත්වය ලබා ගැනීම
- HIV/AIDS, STI නිවාරණ වැඩසටහන්
ක්‍රියාත්මක කිරීමට දායකත්වය ලබා ගැනීම

සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනයේ වාසි

- මුදල් වැයවීම අවම වශයෙන් සිදුවේ
- කාලය ඵලදායී හා උපරිම ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි වේ
- ජීවිතයේ ගුණාත්මක බව වැඩි වේ
- සෞඛ්‍යවත් පැවැත්ම කෙරෙහි බලපාන සාධක හිතකර වේ.
- පුද්ගලයා තුළ කායික මානසික සමාජීය හා අධ්‍යාත්මික යහ පැවතුම් ඇති වේ
- මේ නිසා ආයතන තුළ සහනශීලී බවක් ඇති වේ

ප්‍රතිපත්ති සැකසීමේදී අනුගමනය කළයුතු කරුණු

පාසල තුළ ඇති ගැටලුව හඳුනා ගැනීම

එම ගැටලුව විසඳාගැනීමට ඇති විකල්ප හඳුනා
ගැනීම

ඒ අතුරින් හොඳ ම විකල්පය තෝරා ගැනීම

ඊට අදාළ ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම

වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම

IMPLEMENTATION OF THE PROGRAMME

මේ සඳහා ජාතික මට්ටමේ පළාත් මට්ටමේ කලාප මට්ටමේ සහ පාසල් මට්ටමේ කමිටු පත් කර ඇත.

Implementation of the programme done by National level, Provincial level, Zonal level and School level committees.

පාසල් මට්ටමේ කමිටු (School level committees)

උපදේශන කමිටුව - Advisory Committee

ශිෂ්‍ය සෞඛ්‍ය සමාජ - Student Health Club

වැඩසටහන අගයීම

Evaluation of the Programme

**කලාප මට්ටමින් සහ ජාතික මට්ටමින් පත්
කරන ලද කමිටු මගින් ඇගයීම සිදු කරයි.
Evaluation done by Zonal level & National level
committees.**

නිර්ණායක Criteria

**පාසල් සෞඛ්‍ය කමිටුව
School Health Committee**

**ශිෂ්‍ය සෞඛ්‍ය සංගමය
Student Health Association**

**ප්‍රථමාධාර ලබා දීම
Supply of First Aid**

නිර්ණායක (Criteria)

සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය පරීක්ෂණය
Health Medical Examination

සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය පරීක්ෂණයෙන් හඳුනාගත්
ගැටලු සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම
Adopting procedures relating to problems
revealed in the Health Medical examination

පාසල් සෞඛ්‍ය වැඩසටහන් පිළිබඳ ප්‍රජා
දායකත්වය
Contribution for school health programs

නිර්ණායක (Criteria)

පාසල විසින් සිදු කරන ප්‍රජා සෞඛ්‍ය
වැඩසටහන්

Community health programs conducted by
the school

සනීපාරක්ෂක පහසුකම් සැපයීම

Provision of sanitary facilities.

සනීපාරක්ෂක පහසුකම් හා ඒවායේ
පවිත්‍රතාවය

Sanitary facilities and their cleanliness

නිර්ණායක (Criteria)

ජල පහසුකම් සැපයීම
Supply of water facilities

ශිෂ්‍ය පැමිණීම
Attendance of students

ගුරු පැමිණීම
Teachers' attendance

පන්ති කාමර පරිසරය
Classroom atmosphere

පාසල් පරිසරය
School atmosphere

නිර්ණායක (Criteria)

ශරීර සුවතා වැඩසටහන්
Physical fitness programs

පෝෂණ ගැටලු අවම කිරීම
Minimizing Nutrition Problems

සෞඛ්‍ය හා පෝෂණ දැනුම හා නිපුණතා ලබා
දීම

Providing health and Nutrition knowledge
and skills

ශිෂ්‍ය ශාරීරික යෝග්‍යතාව
Students' physical Fitness

නිර්ණායක (Criteria)

පෞද්ගලික ස්වස්ථතාව

Personal Hygiene

ආපනශාලාව පවත්වාගෙන යාම

Maintenance of canteen

මනෝ සමාජීය පරිසරය

A Psycho-social environment

උපදේශනය හා මාර්ගෝපදේශනය

Counseling and Guidance

සහතික ප්‍රදානය

Awarding Cirtificates

**දකුණු 100-80 අතර ලබා ගන්නා පාසල් සඳහා
රන් සම්මාන සහතිකය**

**For the schools obtain marks between 100-80
Golden award certificate**

**දකුණු 79-70 අතර ලබා ගන්නා පාසල් සඳහා
රිදී සම්මාන සහතිකය**

**For the schools obtain marks between 79-70
Silver award certificate**

**දකුණු 69-60 අතර ලබා ගන්නා පාසල් සඳහා
ලෝකඩ සම්මාන සහතිකය**

**For the schools obtain marks between 69-60
Bronze award certificate**

ලකුණු 80 න් ඉහළ ගන්නා පාසල් ජාතික
මට්ටමේ ඇගයීමකට ඇතුළත් කර ජාතික
මට්ටමේ ඇගයීම් සහතිකයක් පිරිනමනු ලැබේ.

Schools obtaining over 80 marks will be
included to the National level evaluation &
award national level certificates.

ထိက္ခိယိ